

ארצות הברית: האגדות השחורות

זן חדש זה של מנהיגים שחורים, בו בולטים בעיקר יאנג וג'קסון, העניקו למסע ההתעוררות של השחורים גוון הרבה יותר שמאלי מאשר בעבר, מבחינת התכנים הפוליטיים שלו. ההפגנה הגדולה בושינגטון עמדה בסימן כמה דרישות, שאי אפשר לטעות באיבחון האופי הפוליטי שלהן; תעסוקה מלאה, קיצוץ מאסיווי בתקציבי הביטחון, פירוק נשק גרעיני, סוף ההתערבות במרכז אמריקה, אהדה גלויה למישטר הסאנדיניסטי בניקארגואה, סולידאריות עם אפריקה השחורה, קריאה לניתוק היחסים עם מישטר האפרטהייד בדרום-אפריקה, סיוע למדינות העולם השלישי בלי תנאים מוניטאריים שיביאו להרס המירקם החברתי במדינות אלה.

התעוררות אמיתית. ג'קסון איננו סוציאליסט, אלא לאומן שחור הנאבק למען האינטרס של האליטות השחורות, אבל גם למען מעמד הפועלים והמובטלים השחורים הרכים. עם זאת, רק המקופחים ובעלי ההכנסות הנמוכות אימצו את מועמרותו, ואילו ה"כושם הטובים" מהמעמד הבינוני יצאו, בדרך-כלל, נגדו. עובדה זאת, שנובעת, כמובן, מחששם של השחורים העשירים מהתעוררות חברתית אמיתית של בני עמם, שתישא, מטבע הדברים, אופי מהפכני, גרמה לשינויים בסטראטגיה של ג'קסון. הוא התחיל לטעון גם למען העניים הלבנים, וערך הפגנות סולידריות עם דוכרי הספרדית, ועם הערכים האמריקאיים, המונים כיום יותר ממיליון בני-אדם.

כך הפכו התהליכים האובייקטיביים, הפועלים בחברה האמריקאית, את ג'סי ג'קסון, מטיף שחור ראדיקלי, למנהיג פופוליסטי, שמצדו מכיל סממנים סוציאליסטיים רבים.

קיצוץ דראסטי. מנהיגים ואנשי רוח שחורים מניחים שג'קסון לא ישיג הפעם את המועמרות הדמוקראטית. לעומתם

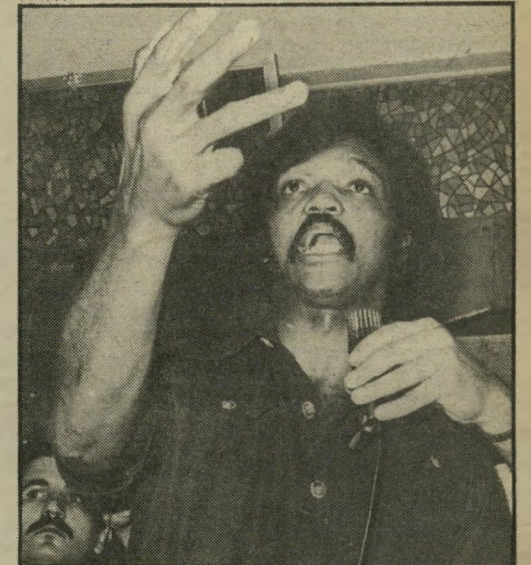
עלייה תלולה. אין זה מיקרה שג'קסון הופיע באורח כה מרשים על הבימה הפוליטית רווקא עכשיו, אחרי ארבע שנים של שילטון רפובליקני שמרני. השיפורים המסויימים שחלו במצבם של השחורים (ראה מסגרת) כ-20 השנים האחרונות עדיין

אין מתוכננים עם ההצלחה, אמר נשיא ארצות הברית למועמד השחור לנשיאות, ג'סי ג'קסון. אין ספק שהנשיא אומנם התכוון לכך, והמישפט הפשוט הזה מתמצת היטב את הגירסה השפטנית שלו לקאלוויניזם הבוטה, העומד ביסוד החברה הסופר-רכושנית שאותה הוא מגלם לא רק במישרתו, אלא גם באישיותו.

ג'קסון, שחור טעורניצחון מסוריה, בחברת הטייס השבוי, השחור, ניגש מייד לנצל את הצלחתו. עצרות, ראיונות טלוויזיה, ברכות מאולצות מפי ידיביו במיפלגה הדמוקראטית. ג'קסון שיחק אותה. הוא בורדכישרון, כוכב מלירה, אימתם של "הכושם הטובים" הקרויים כפי בני עמם, "דוד תום". אבל ג'קסון הוא גם ריאליסטי, ומעבר לכל המהומה המרגשת

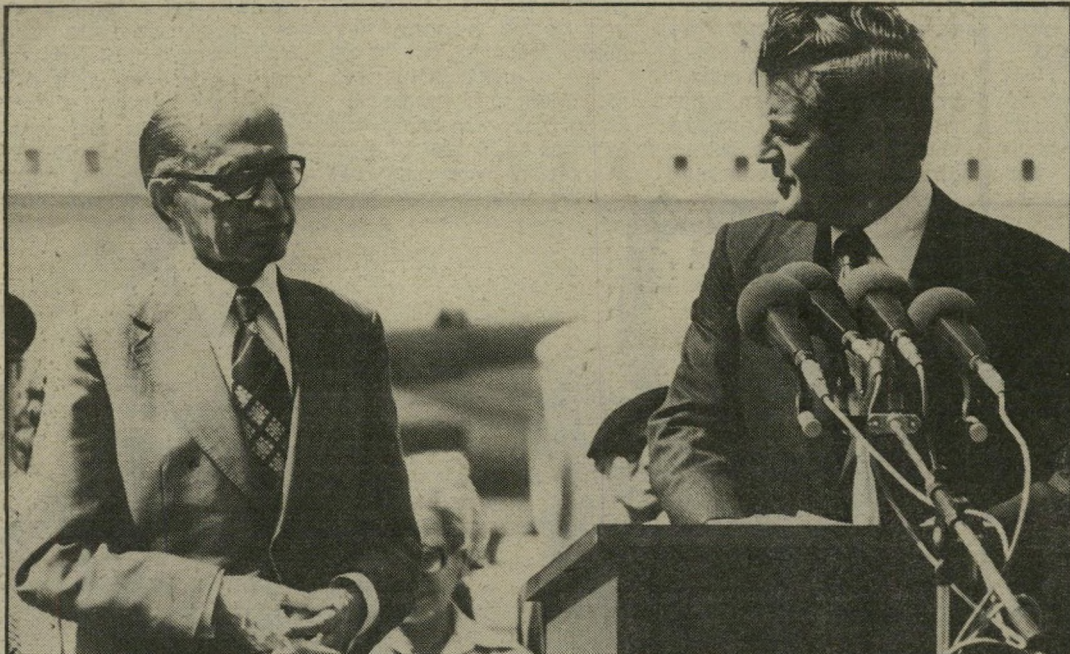
השאירו בעינו פער חברתי-כלכלי אדיר. כל מי שניסה אייפעם לדראק מיעוט אתני או לאומי, למד בדרך הקשה שעלייה ברמת-ההשכלה של המדוכאים מביאה באורח מידי עלייה תלולה במודעות, ההנהגה שקמה לשחורים בשנים האחרונות מוכירה, במידה רבה, את המנהיגים הכריזמטיים של אפריקה ולוממבה,

מועמד ג'קסון
אתגר רציני

מסביבו הוא מודע לפחות לעובדה אחת, שאין ממנה מנוס — הוא לא יהיה נשיא, ואף לא מועמד דמוקראטי לנשיאות. הוא הקדים את הזמן בשנים אחרות, אבל עצם הופעתו בזירה, כאתגר רציני לכל הנפשות הפועלות כפוליטיקה האמריקאית, מבשרת עידן חדש לשחורים בארצות-הברית. לפאסיוויות, להגרות אחרי לבנים ליבראליים, ככיכול, בא סוף, שאין ממנו דרך חזרה.

ג'קסון עומד לשכנע שני מיליון שחורים, שלא הצביעו מעולם, להרשם בפניקס הבוחרים. האפרואמריקאים החליטו להשפיע, לא פחות מבני מיעוט חשוב אחר, אבל קטן בהרבה, היהודים. יש להם שפע של קלפים פוליטיים ואלקטוראליים בעלי השביות מכרעת. הם עומדים לרתום אותם, להפעיל אותם בתבונה ובעוצמה רבה. ההשכלות בתחום מדיניות הפנים והחוץ של ארצות-הברית הן ממש עצומות.

מועמד מונדייל (עם מנהגם בגין)
עיסקה אפשרית

סבורים עדיין פרשנים אחרים שתינתן עיסקה בין ג'קסון ובין סג'הנשיא לשעבר וולטר (פריז) מונדייל, שתעניק לג'סי את הסגנות לצידו של מונדייל.

כך מקווה האגף הליבראלי במיפלגה לעצור את המועמד השמרני יותר, ג'ון גלן.

קשה לדעת אם אומנם תתאמת התחזית, מה גם שמונדייל, המפגין עמדה פרו-ישראלית כדי לזכות בקול היהודי, חושש מהתרמית הפרופלסטינית של ג'קסון.

אין ככל אלה כדי לשנות את הנתון הבלתי ניתן לעירעור, שער 1988 יהיו השחורים כרבע מכלל הבוחרים עבור המיפלגה הדמוקראטית. שחורים רבים, העומדים היום מאחורי ג'קסון, מקווים להשתמש בעובדה זאת כדי להטות את המיפלגה שמאלה, ולהכתיב מצע לפחות סוציאלי-דמוקראטי, שיחתור לתעסוקה מלאה, שירות נריאות ממלכתי, קיצוץ דראסטי בתקציבי החינוך והורמת משאבים לשיכון ולרווחה.

אנגליה: קאניבליזם

כדורגלן קבוצת הליגה הרביעית באנגליה, דונקאסטר רוברט, כעס מאוד על השופט שרשם אותו כפינקס. במיגרשה של הקבוצה הכושלת היו רק 1100 צופים, והכדורגלן המתוסכל נענש מכיוון שקילל את חברו לקבוצה, שהבקיע שער עצמי, בפנים השלישית כעונה זאת.

באנגליה הפסיקה להוציא כרטיסים צהובים. הניסיון בשנה שעבר נכשל, והתאחדות הכדורגל הסופר-שמרנית קבעה שה"צהובים" גוררים התנגדות ראוותנית, המתאימה אולי לאירופים, אבל לא לאנגליה.

כדורגלן דונקאסטר לא גילה את יראת הכבוד המצופה כלפי פינקסו של השופט. הוא חטף את הפינקס ואכל אותו עד תום העיתונות הצהובה האשימה את הכדורגלן בקאניבליזם, ואילו ההתאחדות השעתה אותו לשישה שבועות.

נייררה, נאקרומה, קנייאטה) בשנות ה-60. משתפי-הפעולה עדיין קיימים, אבל מעמדם מתערער והולך.

השחורים בארצות-הברית הופכים בהדרגה ממינוע מפגר חוסר מודעות לעם אפרואמריקאי, 26 מיליון בני-אדם. שלמד לנצל לטובתו את המכניזם של הדמוקראטיה האמריקאית.

להט אדיר. בשנים האחרונות היו לשחורים כמה הצלחות חשובות בתחום הפוליטי. באפריל 1983 הצליח חבר הקונגרס השחור, הארולד ושינגטון, להתגבר על המנגנון השמרני ושונא השחורים בעריית שיקאגו, ולהיבחר למישרת ראשה-עיר.

לשיקאגו יש מסורת ארוכה של אפלייה נגד שחורים, מה גם שחלקים ניכרים מיהודי העיר, שהיו בעבר ליבראליים, עברו תהליך של התברנות והתיימנות, שהעביר אותם לצד השני של המיתרס. ושינגטון יצר קואליציה ליבראלית-שמאלנית מעניינת, שכללה שחורים, אמריקאים דוכרי ספרדית (בדרך-כלל מהגרים מאמריקה הלטינית), פעילי איגודים מיקצועיים מהשמאל, נשים פמיניסטיות ושמאלנים.

הם עבדו ועבדו בלהט אדיר, התגברו על מסעיהתה חסר תקדים, והעניקו לשחורים בארצות-הברית כולה עידוד בצורת ניצחון יוקרתי עצום.

שלושה חודשים מאוחר יותר צעדו 250 אלף שחורים, בחברת 50 אלף ידידים לבנים, בשדרות פנסילוניה בבירה, ושינגטון, כדי לציון 20 שנים להפגנה המפורסמת של המנהיג השחור המנות, מרתין לותר קינג, למען זכויות-האדם.

זן חדש. השחורים גם גאים בעובדה שראש עיריית ושינגטון הוא מבני עמם, מאריון בארי, בעל עבר מפואר באירגוני סטודנטים ראדיקליים בשנות ה-60. ראש עיריית אטלנטה הוא שחור מפורסם אחר, אנדרו יאנג, שסולק ממישרתו כשגריר ארצות-הברית באר"ם בלחץ יהודי-ישראלי, בעוון שיחותיו עם נציגי אש"ף.

אפילו ראש עיריית בירמינגהם, ביתר אלכמה הגוענית, הוא שחור, איש מתקדם בדיעותיו, ריצ'ארד ארינגטון.

מיספרים שחורים

בארצות-הברית חיים 26 מיליון שחורים. 2 מיליון מבוחרים עדיין אינם כלולים ברישמת הבחורים.

● 9.4 מיליון לבנים מרוויחים לפחות 35 אלף דולר לשנה. רק 375 אלף שחורים מגיעים להכנסה כזאת.

● רק 1133 שחורים זכו בשנה שעברה לתואר דוקטור, לעומת 31048 לבנים.

● 18 אחוז מהשחורים הם מובטלים. לעומת 7 אחוז לבנים. בערים הגדולות מגיע שיעור האבטלה לכדי בני גוער שחורים 80% אחוז.

● ההכנסה הממוצעת למישהו אמריקאי לבנה היא כיום כמעט כפולה מאת של מישהו שחורה.

● יותר משני מיליון אמריקאים שחורים נאטרים או נעצרים בכל שנה.

● חצי מאוכלוסיית האסירים ומחצית מ-1300 הממתנים לכיצוע עונש-מוות הם שחורים.

● 10 אלפים שחורים נרצחו בכל שנה. פי 9 מאשר לבנים.

● רק 55 אחוז מהילדים השחורים חיים במישפתה רודיוריק. לעומת 75 אחוז ב-1960.

● כל המיספרים האלה מציינים תהליך של ירידה הולכת וגוברת במצבם הסוציאלי-כלכלי של השחורים, שהאצה מאוד עליידי ארבע שנים של כלכלת רגן (רגנומיקס). לעומת זאת חלה עליה בתחום הייצוגי:

● מיסטר השחורים המכונים בתפקידים, המצויים הליך בחייה עלה מ-103 בשנת 1964 ל-5003 בשנת 1980.

● מיספר חברי קונגרס שחורים (סנטורים וצירי בית-הנבחרים) עלה מ-5 בשנת 1964 ל-21 בשנת 1983, עדיין ייצוג נעוץ, אבל בקו עליה מתמיד.